

Trận Phước Thành

(từ 18 - 19-9-1961)

Để bảo vệ an ninh lãnh thổ và phát triển, chính phủ Ngô Đình Diệm đã ban hành sắc lệnh số 25-

NV ngày 23 tháng 1 năm 1959 của Tổng thống Việt Nam Cộng Hòa để thành lập Tỉnh Phước Thành gồm ba quận Tân Uyên, Hiếu Liêm và Phú Giáo lấy từ quận Tân Uyên tỉnh Biên Hòa, và phần đất của các tỉnh Phước Long, Long Khánh, Bình Dương. Tỉnh lỵ đặt tại Phước Vĩnh, do Thiếu tá Nguyễn Minh Mẫn làm Tỉnh Trưởng. Phước Thành có vị trí quan trọng cả về chiến lược và chiến thuật án ngữ trên trục lộ giao thông chiến lược 14 và ngay cửa ngõ chiến khu D một căn cứ địa quan trọng của cộng sản trực tiếp chỉ huy các hoạt động phá hoại của VC ở miền Đông và Sài Gòn. Sở dĩ chính phủ Việt Nam Cộng Hòa cho thành lập tỉnh này là để kiểm soát con đường xâm nhập dọc theo hành lang Sông Bé và trục di chuyển QL-14, không cho Cộng quân di chuyển vào Việt Nam từ các mặt

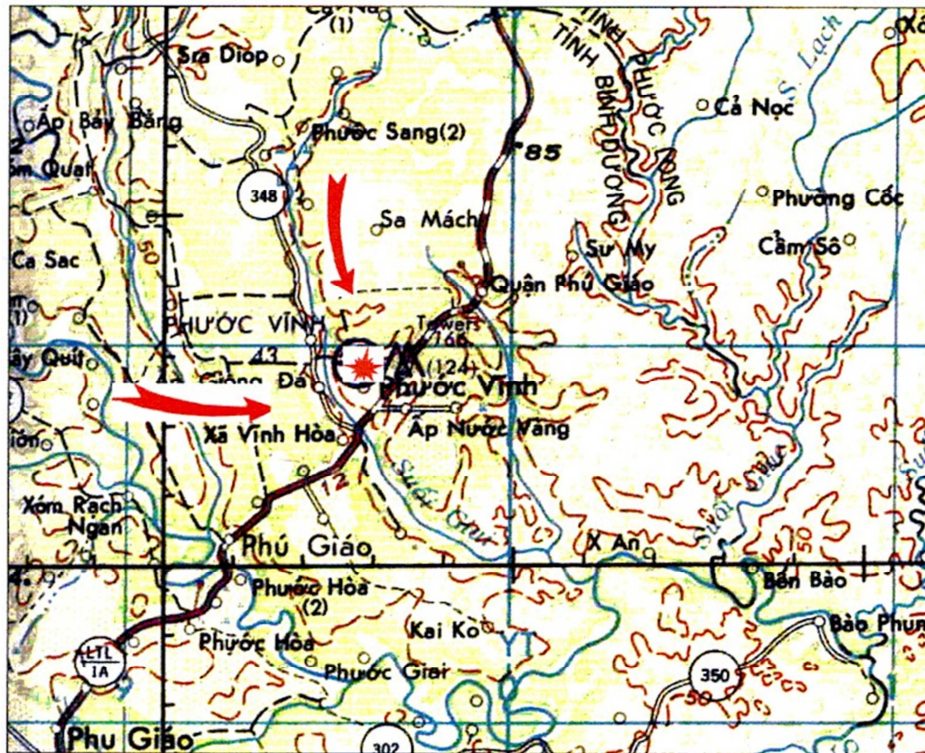
khu an toàn của chúng trên đất Kampuchea. Phước Thành cùng với Chơn Thành, Bình Long, Đồng Xoài, Lộc Ninh, Phước Long tạo thành một hệ thống cứ điểm quân sự liên hoàn bao vây Chiến khu D và Chiến khu Dương Minh Châu Của Việt Cộng. Tỉnh bị giải thể theo Sắc lệnh số 131-NV ngày 6 tháng 7 năm 1965 của Thủ tướng Việt Nam Cộng Hòa.

Tỉnh Phước Thành phía Bắc giáp tỉnh Phước Long, phía Đông là Long Khánh, phía Nam giáp tỉnh Biên Hòa, phía Tây là hai tỉnh Bình Dương và Bình Long. Diện tích toàn tỉnh là 1,300km². Đất Phước Thành phần nhiều là đồng bằng, rừng và vườn trái cây, không có núi cao. Sông chính của tỉnh là sông Bé (một chi lưu của sông Đồng Nai), từ Bình Long và Phước Long chảy qua theo hướng Bắc-Nam, đến An Linh chảy theo hướng Đông Bắc-Tây Nam và có một phụ lưu là sông Giai. Kế đến là sông Đồng Nai, chảy sát ranh giới với Long Khánh và Biên Hòa ở phía Nam. Ngoài ra, tỉnh còn có các sông, suối đáng kể khác như Đa Sa Mạch, rạch Rát, suối Lạch Bé, suối Ma Đa, suối Ram, suối Trong, suối Tiên. Ngoài số đồng bào Kinh

sinh sống phân đông ở đây, còn có đồng bào Thượng sắc tộc Stiêng, Mạ Churu và đồng bào gốc Khmer, Chăm.

Trong thời gian này, lực lượng bảo vệ an ninh tinh lý chỉ có 2 Đại Đội Địa Phương Quân, 1 pháo đội 105ly, 1 đại đội cảnh sát dã chiến và một chi đội chiến xa trấn giữ. Sau ngày đảo chánh 11/11/1960 của Trung tá Vương Văn Đông tại Sài Gòn, Việt Cộng tin tưởng rằng họ có thể chiếm được chính quyền miền Nam bằng chính trị. Do đó CSBV đã chuẩn bị thành lập một cơ cấu chính quyền bù nhìn của họ tại miền Nam để thay thế chính quyền Việt Nam Cộng Hòa khi sụp đổ. Vì vậy ngày 20 tháng 12 năm 1960, Mặt trận Dân Tộc Giải Phóng Miền Nam được công bố thành lập tại Tây Ninh.

Lực lượng địch

- Gồm 2 Trung đoàn Q761 và Q762 do Nguyễn Hữu Xuyên Tư lệnh Quân khu chỉ huy. Nguyễn Việt Hồng - Chính ủy; Đặng Ngọc Sỹ – Chỉ huy phó; Đặng Hữu Thuận - Tham mưu trưởng
- Ngoài ra còn Tiểu đoàn quân chủ lực Phân Khu Miền Đông D500, Đại đội C260, một Phân đội đặc công, một Trung đội DKZ (3 khẩu).

Lực Lượng Bạn

- 2 Đại đội địa Phương Quân
- 1 pháo đội 105ly
- 1 đại đội cảnh sát dã chiến
- và một chi đội chiến xa trấn giữ.

Diễn Tiến:

Ngày 15/2/1961, Bí thư Trung ương cục Miền Nam của CSBV là Nguyễn Văn Linh đã triệu tập một cuộc họp tại Đồng Rùm để phát động chiến dịch bạo lực cách mạng, đề ra nghị quyết nâng đấu tranh vũ trang lên

ngang hàng với đấu tranh chính trị và lấy ngày 15/2/1961 làm ngày thành lập lực lượng Quân Đội Giải Phóng do Trần Nam Trung tức Tướng CS Trần Lương phụ trách. Lực lượng quân sự VC được tổ chức gồm ba thành phần: Chủ lực, địa phương và du kích. VC bắt đầu thành lập Trung Đoàn 1 chủ lực do Thiếu tá Tư Chương chỉ huy, về sau Trung Đoàn này trở thành Trung Đoàn Q761 thuộc Công Trường 9. Tiếp theo là Trung Đoàn thứ 2 (Q762) được thành lập do Tám Vân làm Trung Đoàn Trưởng. Rồi Trung Đoàn thứ ba là U70 cũng được thành lập sau đổi lại là Trung Đoàn 87 bảo vệ cục R. Nhận xét Phước Thành nằm giữa lòng chiến khu D, là địa bàn quan trọng đối với chiến trường miền Đông và còn là cửa ngõ then chốt, yết hầu của chiến khu D - căn cứ địa quan trọng đối với cả chiến trường miền Nam nên Cộng quân không thể hoạt động dễ dàng được. Chính vì những yếu tố trên, nên Phước Thành trở thành mục tiêu phải tấn công dứt điểm tinh lý nhằm phá tan sự bao vây và chia cắt chiến khu D.

Để Chuẩn bị cho trận đánh, ngày 25-8, Khu ủy và Bộ Tư lệnh Quân khu miền Đông chỉ thị cho cán bộ trinh sát do Đặng Ngọc Sỹ chỉ huy tiến hành nghiên cứu chiến trường với chiến thuật kết hợp giữa đặc công với bộ binh. Vừa bí mật thâm nhập, vừa vận động tấn công, kết hợp trong đánh ra ngoài đánh vào.

Vào khoảng nửa đêm ngày 18/9/1961, cộng sản bắt thán tung 2 trung đoàn, do Nguyễn Hữu Xuyên Tư lệnh Quân khu chỉ huy (tin tình báo của tỉnh Phước Thành cho là Huỳnh Công Nghệ chỉ huy, nhưng thật sự Nghệ đã chuyển ra Bắc và không còn nắm quyền chỉ huy quân sự) với khoảng 1.500 quân bao vây và tiến chiếm tỉnh Ly Phước Vĩnh, sau khi đã mở chiến dịch gồm 41 trận đánh lớn nhỏ trên khắp lãnh thổ miền Đông để áp đảo và chia xẻ lực lượng VNCH.

Vào khoảng 22 giờ 30 phút các cánh quân của VC tấn công chiếm trận địa, áp sát mục tiêu (Cộng quân đã móc nối được với viên Thượng sĩ già thường vụ trong tỉnh đường Phước Vĩnh làm nội gián)

Đúng 23 giờ, khởi động cuộc tấn công, cộng quân dùng đại bác không giật 57ly bắn sập pháo đài chỉ huy của Tỉnh đường, tiếp theo một tiếng nổ long trời của quả bộc phá 12kg làm sập một góc nhà dinh tỉnh trưởng, phát lệnh mở đầu cuộc tấn công, sau đó CS tung quân tấn công tràn ngập thị trấn đánh chiếm các mục tiêu. Tỉnh Trưởng Nguyễn Minh Mẫn điều động binh sĩ trú phòng phản công, nhưng vì lực lượng địch quá đông, trong khi lực lượng bảo vệ tinh lý chưa đến 2 đại đội Địa Phương Quân. Sau cùng ông đã bị một tràng đạn AK rồi ngã gục, trên tay còn cầm khẩu Thompson. (Cộng quân chỉ tấn công Tỉnh Phước Thành sau khi một Chi Đội Thiết Giáp phòng thủ tinh lý gồm 4 chiến xa có trang bị hỏa lực mạnh rút về công xưởng để tu sửa khoảng một tuần lễ.

Sau khi Thiếu tá Nguyễn Minh Mẫn, Tỉnh Trưởng tử trận, Cộng quân tiếp tục tấn công tiêu diệt tất cả các ỏ kháng cự và chiếm giữ tỉnh đường. Phó tỉnh trưởng cùng với một số viên chức hành chánh bị bắt. Sau đó Cộng quân chia thành 3 mũi tấn công vào khu Đại Đội Cảnh Sát, khu đóng quân của Đại đội Bảo an, Chi đội thiết giáp và kho xăng dầu, và một mũi đánh vào trại giam giải thoát tù chính trị (trong số đó có thân nhân của Huỳnh Công Nghệ, một cán bộ cao cấp của CS.)

Cộng quân chiếm giữ tinh lý khoảng 6 giờ liên tiếp rồi rút lui vào rừng sâu. Sáng sớm ngày hôm sau, Lữ Đoàn Nhảy Dù gồm 3 Tiểu Đoàn do Đại Tá Cao Văn Viên, Tư Lệnh Lữ Đoàn Nhảy Dù trực tiếp chỉ huy nhảy dù xuống chiếm lại tinh lý và tổ chức lực lượng phòng thủ và hành quân giải tỏa chung quanh tinh lý. Sau đó, Tổng thống Ngô Đình Diệm tới thăm mặt trận, Thiếu tá Hồ Tiêu TĐT/TĐ5ND giữ an ninh thành phố, Thiếu tá Hồ Trung Hậu, SQ tùy viên quân sự được chỉ định ở lại làm Tỉnh Trưởng thay thế Thiếu tá Mẫn. Sau đó 3 tuần lễ, tại Diễn Đàn Quốc Hội, Tổng thống Diệm chính thức tuyên bố với quốc dân và thế giới là Việt Cộng, với sự chỉ đạo và yểm trợ của cộng sản quốc tế đã chính thức biến cuộc chiến tranh du kích trên lãnh thổ Việt Nam Cộng Hòa thành một thứ chiến tranh xâm lăng quy mô thực sự, có sự tham chiến của quân chính quy cộng sản, được trang bị tối tân và hùng hậu.

Lính Nhảy Dù xung phong

Tài liệu tham khảo:

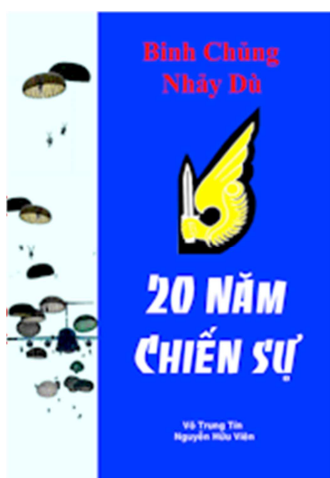
- *Người Bình Xuyên của Nguyễn Hùng trên trang nhà vnthuquan.net*
- *Phỏng vấn các chiến hữu Nhảy Dù*
- *Các tin tức do bào đệ Cố Thiếu tá Nguyễn Minh Mẫn cung cấp.*

Trích và cập nhật từ quyển “20 Năm Chiến Sự” - Binh chủng Nhảy Dù
Tác giả:

Đại úy Võ Trung Tín Tiểu đoàn Truyền Tin SĐND – 714-856-9202
Đại úy Nguyễn Hữu Viên Tiểu đoàn 3 Nhảy Dù – 714-897-1435
1246 S. Huron Dr. Santa Ana CA 92704
Email: 20namchiensu@gmail.com

Tổng Phát Hành: **Mr. Hải Võ**
1246 S. Huron Dr. Santa Ana CA 92704
Tel: 714-856-9202. Email: 20namchiensu@gmail.com
Giá quyển sách: **\$40.00USD** (Ngoài Hoa Kỳ: **\$50.00USD**)

Nguồn: Internet E-mail by Võ Trung Tín chuyển

Đăng ngày Thứ Sáu, July 29, 2016
Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQTĐ/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH